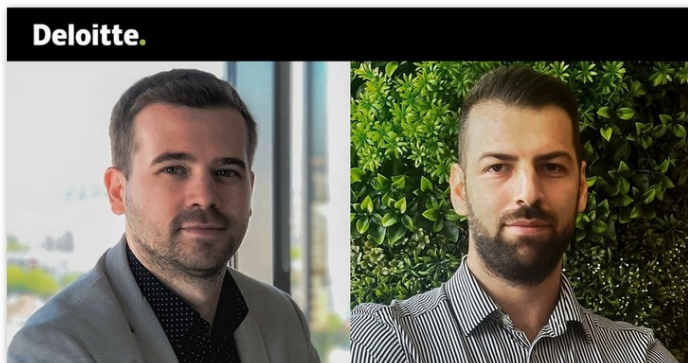

Uniunea Europeana interzice comerțul cu produse obținute din defrișari. Ce obligații au importatorii și exportatorii?

Regulamentul Comisiei Europene 1115/2023 privind produsele provenite din defrișari (*European Union Deforestation Regulation - EUDR*) care interzice comercializarea, în spațiul comunitar, de produse provenite din zone defrișate, dar și exportul acestora catre alte piețe, intra în vigoare la sfârșitul acestui an, în prima faza pentru contribuabilii mari și mijlocii implicați în tranzacții cu astfel de produse, și prevede o serie de obligații de verificare și de raportare pentru aceștia. Concret, operatorii și comercianții din lanțul de aprovizionare vor fi obligați să întreprindă toate demersurile necesare („diligente”) pentru a verifica dacă produsele recepționate provin din zone defrișate și, dacă da, să evite introducerea lor pe piața. În caz contrar, risca sancțiuni consistente.

Printre produsele vizate de regulament se numara **cafeaua, cacao, palmierii pentru ulei, cauciucul, soia, lemnul, bovinele**, dar și produsele obținute din acestea, **precum ciocolata, mobila din lemn, anvelopele din cauciuc, pieile de bovine, uleiul de soia, uleiul de palmier, celulozele sau hârtia**, extrase de pe terenuri care au fost defrișate după data de 31 decembrie 2020.

Conform EUDR, comercianții implicați în operațiuni cu produse din categoria celor menționate vor avea obligația să depună, într-un portal dedicat al Comisiei Europene, o „declarație de diligență”, din care să reiasă că au verificat proveniența produselor și care să conțină, printre altele, descrierea tipului de produs, cantitatea, țara de origine, localizarea geografică a parcelelor de teren de unde au fost obținute produsele, datele de identificare a furnizorului, precum și măsuri de evaluare a riscurilor ca produsele să fie neconforme.

O altă obligație pe care operatorii trebuie să o îndeplinească este aceea de a prezenta anual rapoarte publice (accesibile pe internet) cu privire la sistemul lor de diligență, respectiv de verificare a provenienței produselor, și măsurile adoptate în vederea respectării obligațiilor aferente.

Dovezile referitoare la efectuarea diligenței trebuie să fie păstrate pentru eventuale verificări pentru o perioadă de cinci ani de la momentul introducerii produselor pe piața sau al exportului.

Din punct de vedere vamal, pentru a permite importul sau exportul de pe teritoriul UE de produse din categoria celor menționate, importatorii și exportatorii vor fi obligați să completeze în declarația vamală de import sau export numărul de înregistrare al declarației de diligență din portalul dedicat al Comisiei Europene.

Pentru a asigura funcționarea acestui sistem de control și de monitorizare, regulamentul prevede dezvoltarea de

catre Comisia Europeana, pâna la 30 decembrie 2024, a unui sistem de informații prin care operatorii se pot înregistra și pot depune declarația privind diligențele necesare. Ulterior, pâna la 30 iunie 2028, urmeaza sa fie creata o interfața electronica, în cadrul ghișeului unic al Uniunii Europene pentru vami, care sa permita transmiterea de date, în special notificările și verificările prevazute de regulamentul privind produsele provenite din defrișari între sistemele vamale naționale și sistemul de informații care conține declarațiile privind diligența necesara.

Termene și sancțiuni

Termenul de la care se aplica prevederile regulamentului este stabilit în funcție de dimensiunea operatorilor. Astfel, pentru întreprinderile mijlocii și mari, termenul de aplicare este 30 decembrie 2024, în timp ce, pentru microîntreprinderi și companiile mici, data de aplicare este 30 iunie 2025.

Odata cu intrarea în vigoare a regulamentului, operatorii și comercianții care desfașoara activități cu produsele menționate trebuie sa se asigure ca respecta pe deplin prevederile acestuia, întrucât, în cazul în care autoritățile competente identifica abateri, acestea pot aplica sancțiuni precum amenzi de cel puțin 4% din cifra de afaceri totala anuala, confiscarea produselor sau a veniturilor obținute din vânzarea acestora, excluderea companiilor de la achizițiile publice și de la finanțarea de stat, interdicții privind importul și exportul produselor, dar și acces restricționat la întocmirea diligențelor în procedura simplificata (aplicabila pentru produsele care provin din țari cu grad scazut de risc).

În concluzie, având în vedere implicațiile semnificative care pot decurge din aplicarea regulamentului, companiile implicate în comerțul cu produsele vizate ar trebui sa își analizeze cu atenție lanțul de aprovizionare și furnizorii pentru a identifica potențialele riscuri, iar cele afectate, sa adopte masurile necesare pentru a fi pregatite sa se conformeze noilor cerințe.